

FEBRER - JUNY 24

CENTRE DE RECERCA I DEBAT

DIÀLEGS
FORMACIÓ
JORNADES
PUBLICACIONS
SEMINARIS

MUHBA 80'
El museu de la ciutadania

CENTRE DE RECERCA I DEBAT

FEBRER - JUNY 2024

MUHBA 80'
El museu de la ciutadania

SEMINARIS I JORNADES

Jornada

La música a Barcelona en temps convulsos: de la Gloriosa a la primera república (1868-1874)

Coordinació científica: **Joaquim Rabasseda i Gianni Ginesi**

El Sexenni Democràtic (1868-1874) va ser un període molt convuls. Des de la Revolució Gloriosa i fins al final de la Primera República, l'activitat musical en totes les seves fórmules va esdevenir una plataforma d'exhibició d'idees, de renovació cultural, de transformació social. Aquesta jornada d'estudi, a partir de sis ponències i dues taules rodones, abordarà alguns aspectes clau d'aquest fenomen a la ciutat de Barcelona: els himnes i cançons, els concerts i balls dels Cors de Clavé, les actuacions musicals de les Festes de la Mercè, l'estrena de sarsueles d'èxit amb missatges polítics i la introducció del repertori europeu en la música de cambra.

Dijous 11 d'Abril

MUHBA Plaça del Rei, Sala Martí l'Humà
Amb la col·laboració de l'ESMUC

Seminari

Els altres Verdaguers d'Europa

En el procés de creació de les cultures nacionals contemporànies, la constitució d'una nació literària deu l'existència a accions com l'estandardització de la llengua literària, la compilació del folklore, la confecció de mites d'origen, la creació de monuments literaris o l'erecció d'un bard amb funcions de representació col·lectiva. Com en el cas de Verdager, tot sovint aquest procés resulta personificat en un sol creador.

L'obra i l'aventura vital de Verdager són un significatiu exponent de la transformació de la societat a la segona meitat del segle XIX. Verdager va ser un agent decisiu en aquest nou escenari i no va ser una excepció a Europa. Paral·lelament al seu cas, arreu escriptors com ell esdevien també símbols de les cultures respectives.

Enguany el seminari es dedicarà als poetes ucraïnesos Txevtxenko i Léssia Ukraïнка.

Dissabte 1 de Juny
MUHBA Vil·la Joana

Jornada

Joan Salvat-Papasseit 100 anys a l'Irradiador del Port

Coordinació científica: **Antoni Martí Monterde**

Coïncidint amb el centenari de la mort de Salvat-Papasseit, el MUHBA Vil·la Joana, l'Institució de les Lletres catalanes (ILC) i la Universitat de Barcelona (UB), dediquen una jornada a repensar en clau actual, el poeta i la seva relació amb les avantguardes.

Dijous 6 de juny.

MUHBA Vil·la Joana

Seminari

Barcelona-Buenos Aires: Viatge de tornada.

Coordinador científic: **Antoni Martí Monterde**

Buenos Aires i Barcelona són dues ciutats que van postular-se com a capitals del segle XX, tal com París ho havia estat del XIX. Per diverses raons, cap d'elles va aconseguir ser-ho; però en l'esforç, totes dues van esdevenir referències de modernitat, i de projecte cultural i ciutadà. En aquest procés, les relacions entre totes dues ciutats mostren clarament una manera especial d'establir les relacions intel·lectuals entre Europa i Amèrica: emigrants, viatgers, exiliats,...; intel·lectuals, escriptors, polítics...

En aquest segon Seminari dedicat a aquestes dues ciutats estudiarem les relacions literàries i intel·lectuals entre la capital de Catalunya i l'Argentina, amb especial atenció a la presència a Buenos Aires d'escriptors i intel·lectuals de Barcelona i a la presència d'escriptors argentins a Catalunya.

Dissabte 15 de juny.
MUHBA Vil·la Joana

Seminari

De les històries familiars a la Història Urbana del Bon Pastor

Coordinador científic: **Paolo Sustersich**

Els fons de l'arxiu de l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona (IMHAB) i de l'Arxiu Municipal de Santa Coloma de Gramenet han estat fonamentals en el procés de museïtzació de les Cases Barates del Bon Pastor.

El 2020, després de més de dos anys de treball de camp al barri, es va iniciar la consulta i explotació de prop de dos mil expedients de l'arxiu de l'IMHAB (antic Patronat Municipal de l'Habitatge), corresponents als 784 habitatges que formaven el Grup 2 del polígon de Cases Barates del Bon Pastor. A més, a l'Arxiu Municipal de Santa Coloma de Gramenet es va buidar el padró del 1930 vinculat a la barriada, aleshores anomenada Milans del Bosch, i es va consultar la documentació sobre l'agregació del marge dret del riu Besòs formalitzada el 1945.

Tot plegat, es tracta d'una documentació molt valuosa que ha permès teixir la Història Urbana del Bon Pastor a partir d'un conjunt d'històries familiars al llarg de prop d'un segle. Una recerca que ha servit per ratificar, matisar o posar en dubte altres informacions obtingudes a partir del recull de fonts orals i fotogràfiques, realitzades al barri al llarg dels darrers anys, i que està relacionada amb alguns àmbits d'interès que es mostren al MUHBA Bon Pastor.

Dijous 20 de juny

MUHBA Sala d'actes del Bon Pastor

Cicle de Conferències

Ciutats per pensar Europa

Coordinador científic: **Antoni Martí Monterde**

Resulta força evident que ciutats com ara Londres, Berlín o París han estat —o són— capitals gairebé indiscutibles d'Europa, en algun moment, i per raons molt clares. Però la idea d'Europa no s'escriu només des dels grans centres de poder econòmic o polític, sinó que es troba en totes i cadascuna de les seves geografies culturals. Quan aquestes geografies es perceben des de la perspectiva de la literatura, emergeix un altre mapa d'Europa en què hi ha ciutats on la literatura hi ha fet una contribució insubstituïble. Aquest curs vol documentar i reflexionar sobre el paper de ciutats que, des de situacions de complexitat de vegades semblant, però sovint molt més marcada, que la de Barcelona, aporten un llegat de preguntes sobre Europa que convé tenir present per pensar també la nostra ciutat, en tant que ciutat amb una clara vocació europeïsta.

Aquesta nova edició de Ciutats per a pensar Europa reflexionarà sobre la relació entre literatura, ciutat i idea d'Europa a partir de cinc casos concrets: Atenes, Marsella, Perpinyà, Buenos Aires i Barcelona, que complementa la reflexió sobre la teoria de les ciutats com a capitals culturals.

Conferència inaugural
"Europa (i les seves ciutats)".

Jordi Oriol

Dimecres 10 d'abril a les 18.30

Barcelona: l'eterna promesa.

Maria Patricia Mulero

Dimecres 17 d'abril a les 18.30

Marsella: entre Orient i Occident.

Artur Palaudàrias Martí

Dimecres 24 d'abril a les 18.30

Perpinyà, la catalana.

Valèria Gaillard Francesch

Dimecres 8 de Maig a les 18.30

Atenes: Pharmakon d'Europa.

Ester Pino Estivill

Dimecres 15 de maig a les 18.30

Buenos Aires: una ciutat equivocada de continent?

Antoni Martí Monterde

Dimecres 22 de maig a les 18.30

MUHBA Vil·la Joana

DIÀLEGS D'HISTÒRIA URBANA I PATRIMONI

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni constitueixen el format més flexible per explorar noves idees i comunicar estudis sobre la trajectòria de la ciutat, el seu patrimoni historicoartístic i les representacions urbanes de Barcelona i altres ciutats.

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni tindran lloc els dilluns a les 19 h.

316. Colonización y emigración en la Colonia Barcino desde la fundación de la ciudad

José Ortiz Córdoba (Universidad de Granada). Ponent online.

12/02/2024 Sala Martí l'Humà

318. Salvaguarda i memòria: El complex fabril de Fabra i Coats en Sant Andreu i els molins d'Anchor i Fergusie a Paisley (Escòcia)

Ana Pastor Pérez (UB)

26/02/2024 Sala Martí l'Humà

319. La periodista Irene Polo, cronista audaç de la Barcelona republicana (1930-1936)

Glòria Santa-Maria Batlló (Llicenciada en Filosofia i Periodisme)

11/03/2024 Sala Martí l'Humà

320. Dona i antifeixisme durant la Segona República. Recerca de fonts inèdites del grup Mujeres Libres

Marta Delclòs i Raventós

18/03/2024 Sala Martí l'Humà

321. Estudis patrimonials mitjançant models digitals

Cossima Cornadó, Josep Llorca i David Infante (ETSAB)

8/04/2024 Sala Martí l'Humà

323. El molde de bac: origen de la estampación de telas en la industrialización de Barcelona

Nicole Disti (Graduada en conservació-restauració de bens culturals ESCRBC)

22/04/2024 Sala Martí l'Humà

325. Els espais del Sant Ofici a Barcelona: el Palau de la Inquisició (Segles XV-XIX)

Ramon Pujades (MUHBA)

6/05/2024 Sala Martí l'Humà

327. 1714, un procés d'investigació històrica fet música

Mark Wild. Músic i arquitecte tècnic.

3/06/2024 Sala Martí l'Humà

DIÀLEGS D'HISTÒRIA URBANA I PATRIMONI

328. J. Salvat-Papasseit I Barcelona. Escenaris vitals i poètics

Maria Nunes (filòloga)

13/06/2024 MUHBA Vil·la Joana

DIÀLEGS AL PARK GÜELL

322. La Quinta Cecilia i l'imaginari indià a la Barcelona del 1900

Roser Diaz Martín (Universitat de Barcelona)

15/04/2024

Els diàlegs al Park Güell tindran lloc a la Casa del

Guarda del Park Güell a les 19 h.

DIÀLEGS AL BON PASTOR

Els dilluns, a les 19 h, a la Sala d'Actes del MUHBA Bon Pastor (c. Barnola, 22)

317. La construcció durant el Franquisme i l'aluminosi, l'esquerda més profunda

Laura de Andrés Creus, Antonio Silva, Victor Seguí.

ICUB, President de l'AV Turó de la Peira, Arquitecte

19/02/2024

324. La història social del Bon Pastor. Des dels arxius municipals de l'IMHAB i Santa Coloma

Aina Mercader (Coordinadora de museització de les Cases Barates del Bon Pastor), Rosa Delgado Sanzmillà (Arxiu municipal de Santa Coloma de Gramenet) i Maria Rocero (IMHAB).

29/04/2024

DIÀLEGS D'HISTÒRIA I LITERATURA

326. Les plantes en l'obra de Jacint Verdaguer

Maria Carme Barceló (UB)

7/06/2024, 19 h. MUHBA Vil·la Joana

FORMACIÓ

Curs Relats urbans 2023-2024**Teoria i pràctica de l'itinerari urbà**

Ofereix formació especialitzada per a futurs responsables de la ideació i la interpretació d'itineraris històrics urbans, amb l'objectiu de mostrar nous mecanismes de descoberta i presentació dels actius històrics i patrimonials de Barcelona. L'objectiu del curs és complementar l'estudi rigorós de la història urbana, el patrimoni històric i la seva gestió, així com el turisme cultural barceloní, amb el coneixement de tècniques pròpies de la performativitat escènica aplicades a l'itinerari urbà.

Els grans reptes del Segle XXI a través del patrimoni literari

El curs presenta la literatura com a testimoni escrit d'un temps i com a font primària per aprofundir en conceptes tan actuals com l'habitatge, el treball, l'exili, la guerra o la llibertat d'expressió.

El curs tindrà un durada de 15 hores distribuïdes de la següent manera: dues sessions en format virtual i una presencial.

Segona edició del curs organitzat pel MUHBA amb el Departament d'Ensenyament i Espais Escrits. Xarxa del Patrimoni Literari Català.

Informació al web del MUHBA barcelona.cat/museuhistoria

PRESENTACIONS

Gent de la Casa Gran

Testimonis de la transformació de Barcelona, 1977-1983
6/2/2024, a les 17.30 h. Sala de Plens del Districte de Gràcia

Barcelona, esplendor i crisi del segle xv

Pere Verdés i Pere Ortí. Data a determinar. Consulteu el web

Orígens del ferrocarril a Barcelona

Ferran Armengol. Data a determinar. Consulteu el web

Barcelona en postguerra

Antoni Martí Monterde. Data a determinar. Consulteu el web

Camins musicals de llibertat

Coordinació: Gianni Ginesi

Data a determinar. Consulteu el web. Sala Carreras Candi

Les opcions de Barcelona, 3

Ramon Grau

Data a determinar. Consulteu el web. Sala Martí l'Humà

*Presentació de les guies urbanes dedicades als ibers, la Barcelona hospitalària, la Contrareforma, classicisme, el Rec Comtal i la salut mental (sense data confirmada, consulteu el web).

CITYHIST, LA XARXA DE MUSEUS EUROPEUS DE CIUTAT ES REUNEIX AL MUHBA**Del 29 a 31 de maig**

Barcelona serà la seu enguany de la reunió anual de la xarxa CityHist de museus de ciutat europeus, on es tractaran temes d'actualitat museística i ciutadana.

La xarxa de museus europeus de ciutat (City History Museums and Research Network of Europe - CITYHIST Network) és un grup de treball informal promogut pel MUHBA i format per museus de ciutat, universitats i centres de recerca en patrimoni d'una vintena de ciutats europees. Es tracta d'una plataforma de col·laboració i un espai de debat que gira al voltant de la història i del patrimoni urbà, així com de la gestió dels museus de ciutat i del lloc institucional i social que ocupen actualment les ciutats.

Amb la col·laboració del Cercle del Museu

Informació:
muhba@bcn.cat

Per a qualsevol altra informació:
93 256 21 22 (de dilluns a divendres feiners,
de 10 a 14 i de 16 a 19 h)

Les activitats són presencials i es podran visionar al canal YouTube del MUHBA després de la seva realització.

El programa d'activitats pot experimentar canvis de darrera hora. Consulteu la web del MUHBA.

barcelona.cat/museuhistoria
[facebook.com/museuhistoriabarcelona](https://www.facebook.com/museuhistoriabarcelona)
[youtube.com/channel/UCFpgMM-azFGKRQ8qD40rbwQ](https://www.youtube.com/channel/UCFpgMM-azFGKRQ8qD40rbwQ)

